

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)

I. USTAVNA OSNOVA

Na temelju članka 7. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) – u daljnjem tekstu: Odluka.

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Mirovna operacija u Afganistanu International Security Assistance Force (u daljnjem tekstu ISAF) temelji se na Bonnskom sporazumu od 25. prosinca 2001. godine, u skladu s kojim je uz pomoć međunarodne zajednice uspostavljena prijelazna uprava nad zemljom i zacrtana posttalibanska budućnost Afganistana. Operacija je odobrena Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1386 iz 2001. godine.

Područje operacije ISAF u prvoj fazi bio je grad Kabul i njegova okolica. Širenje mirovne operacije počelo je u prosincu 2003. godine uspostavom NATO-ovog pilot Provincijskog rekonstrukcijskog tima Sjevernoatlantskog saveza (u daljnjem tekstu: NATO) u Kunduzu pod njemačkim vodstvom. Tijekom 2004. godine uspostavljeni su Provincijski rekonstrukcijski timovi u Mazar-e-Sharifu, Meymani, Feyzabadu i Baghlanu. Sustavom Provincijskih rekonstrukcijskih timova i privremenih baza u Sar-e-Polu, Samanganu, Shebarghanu mirovna operacija ISAF stabilizira situaciju u području odgovornosti Regionalnog zapovjedništva Sjever.

Od svibnja 2005. godine djelovanje ISAF-a prošireno je na zapad Afganistana preuzimanjem četiri dodatna Provincijska rekonstrukcijska tima u gradovima Heratu, Farahu, Chagcharanu i Qal'eh-Nowu te uspostavom Regionalnog zapovjedništva Zapad. U srpnju 2006. godine djelovanje ISAF-a prošireno je na područje juga Afganistana uspostavom Regionalnog zapovjedništva Jug, a u listopadu 2006. godine na područje istoka uspostavom Regionalnog zapovjedništva Istok.

Zadaće mirovne operacije ISAF uključuju pomoć vladi Afganistana u osiguranju i održavanju sigurnosnog okružja, razvoju nacionalnih sigurnosnih struktura potporom u obuci i izobrazbi sigurnosnih snaga Afganistana, obnovi zemlje i uspostavi demokratskih struktura te proširenju utjecaja središnje vlasti na područje čitavog Afganistana.

Snage ISAF-a trenutno broje oko 60 000 pripadnika iz 42 zemlje članice NATO-a, Partnerstva za mir te drugih zemalja.

Republika Hrvatska potpisnica je Otawske konvencije i Konvencije o kemijskom naoružanju (Chemical Weapons Convention – CWC) pa shodno tome pripadnici

Oružanih snaga Republike Hrvatske imaju ograničenje u korištenju protupješačkih mina i kemijskih sredstava.

Sigurnosna prosudba po regionalnoj podjeli u Afganistanu pokazuje da su tijekom proteklog razdoblja aktivnosti pobunjeničkih snaga porasle kao odgovor na ISAF operaciju. Pojačane aktivnosti pobunjeničkih snaga su i u pozitivnoj korelaciji s poboljšanjem vremenskih uvjeta. Pobunjenici i dalje nastavljaju s asimetričnim napadima na meke mete, posebice u zahvatu glavnih prometnih komunikacija i u blizini baza afganistanske vojske i policije.

Usložnjavanje sigurnosne situacije reakcija je pobunjenika na intenzivne aktivnosti međunarodne zajednice i koalicijskih snaga koje su usmjerene na stabilizaciju stanja i kreiranje stabilnog okružja kao preduvjeta za širenje i jačanje legitimiteta državnih, te lokalnih vlasti u cilju političkog, gospodarskog i demokratskog razvoja Afganistana. U cilju provedbe navedenog, snage ISAF-a značajno su povećale broj raspoređenih vojnika. Protupobunjeničke operacije polučile su pozitivne rezultate, a intenzivni naponi uloženi u obuku i opremanje Afganistanske vojske (ANA) rezultirali su podizanjem ukupnih operativnih sposobnosti i njihovim uključivanjem u protupobunjeničke operacije kao sudjelujućih ili provedbenih snaga u gotovo 50% operacija koje provode koalicijske snage. Razvoj ANA predstavlja temeljnu dugoročnu strategiju ISAF-a za uspjeh. Iako razvoj Afganistanskih policijskih snaga (ANP) zaostaje u odnosu na ANA, dodatni naponi ulažu se u osposobljavanje, opremanje i razvoj potrebne infrastrukture policijskih snaga. Bitnu ulogu u sveukupnom razvoju afganistanskih sigurnosnih snaga imat će novoustrojena NATO obučna misija u Afganistanu (NATO Training Mission-Afghanistan-NTM-A) čiji je cilj podizanje sposobnosti afganistanskih nacionalnih sigurnosnih snaga do razine sposobnosti samostalnog osiguranja i održavanja stabilnosti Afganistana kao preduvjeta za izlaznu strategiju ISAF-a.

U područjima rasporeda pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske nije bilo težih izravnih sigurnosnih ugroza po naše pripadnike, izuzev dva oružana napada od kojih je jedan završio oštećivanjem vozila, ali bez ljudskih žrtava.

Povećanje aktivnosti usmjerenih protiv postrojbi ISAF-a rezultat je pojačanoga međunarodnog angažmana u Afganistanu, uspješnosti i učinkovitosti u provedbi zadaća, odlučnosti da se sigurnosna situacija stabilizira te ostvare potrebni preduvjeti za postupnu demokratizaciju zemlje.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Sudjelovanje u mirovnim operacijama najkonkretniji je doprinos jačanju stabilnosti i sigurnosti u svijetu. Mirovna operacija ISAF je važna, jer sudjelovanje u tako zahtjevnoj operaciji profilira Republiku Hrvatsku kao pouzdanu članicu NATO-a i međunarodne zajednice koja može odgovoriti većim sigurnosnim izazovima. Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu bitno pojačava politički i vojni kredibilitet Republike Hrvatske unutar NATO saveza.

Republika Hrvatska provodi kontinuirane reforme obrambenog sustava kako bi svoje Oružane snage učinila interoperabilnim snagama država članica NATO-a. Suradnjom s ostalim članicama NATO-a u mirovnoj operaciji ISAF, Oružane snage Republike Hrvatske stječu važna iskustva iz područja planiranja i provedbe zajedničkih operacija multinacionalnih snaga. Dosadašnjim sudjelovanjem u mirovnoj operaciji ISAF u Afganistanu od 2003. do 2009. godine Oružane snage Republike Hrvatske pokazale su visoku profesionalnost te značajno pridonijele ulasku Republike Hrvatske u NATO savez.

Odlukom Hrvatskog sabora od 1. srpnja 2005. (Narodne novine, broj 84/05) odobreno je sudjelovanje do 150 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF do kraja 2006. godine.

Odlukom Hrvatskog sabora od 8. prosinca 2006. godine (Narodne novine, broj 133/06) odobreno je sudjelovanje do 200 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2007. godini te do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2008. godini.

Odlukom Hrvatskog sabora od 15. srpnja 2008. godine (Narodne novine, broj 85/08) odobreno je sudjelovanje do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji ISAF u 2009. godini.

Trenutno se u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) nalazi 293 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske koji su raspoređeni u Regionalnom zapovjedništvu Capital (Kabul) – 50, Regionalnom zapovjedništvu Sjever (Mazar-e-Sharif i Pol-e-Khomri) – 216 i Regionalnom zapovjedništvu Zapad (Chagcharan) – 27.

Na Summitu NATO-a u travnju 2009. godine donesena je odluka o uspostavi NATO-ove obučne misije u Afganistanu čija zadaća je nadzor višeg stupnja obuke Afganistanske vojske te obuka i mentoriranje afganistanske policije.

Republika Hrvatska sukladno izračunu doprinosa u mirovnoj operaciji ISAF primjenom formule iz NATO dokumenta pod nazivom „Kriteriji mjerenja doprinosa“, zauzima 16. mjesto od 42 države davateljica snaga i sukladno tome doprinosu dodijeljena nam je po prvi puta brigadirska pozicija pod nazivom čelnik Tripartitnoga združenog obavještajnog središta (za NATO, Afganistan i Pakistan). Ovu poziciju Republika Hrvatska popunjavat će od travnja 2010. godine do travnja 2011. godine bez rotacije.

Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) izravan je doprinos daljnjoj implementaciji našeg udjela u izgradnji i stabilnosti Afganistana, doprinos novoj savezničkoj inicijativi usmjerenoj stvaranju samoodrživog i učinkovitog sustava te poboljšanju unutarnje strukture naših snaga u okviru mirovne operacije ISAF.

S obzirom da je afganistanska Vlada zatražila od NATO-a i međunarodne zajednice pomoć u obuci i mentoriranju civilne policije koja još nije na potrebnoj razini razvoja sposobnosti, saveznici su se usuglasili oko pokretanja posebne obučne misije u sklopu operacije ISAF usmjerene kako nastavku obuke i mentoriranja afganistanske vojske tako i afganistanske policije. Takav angažman Republike Hrvatske dao bi dodatan doprinos prepoznatljivosti Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj

operaciji ISAF kao i kvaliteti i vrijednosti ukupnog hrvatskog angažmana u izgradnji sigurnog afganistanskog društva.

IV. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Financijska sredstva za provedbu ove odluke bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2010. godinu na razdjelu Ministarstva obrane.

V. PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)

Prijedlog

Na temelju članka 6. stavka 2. podstavka 6. Zakona o obrani (Narodne novine, broj 33/02, 58/02 i 76/07), članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/02), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici _____ 2009. godine donio

O D L U K U**O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)****I.**

U mirovnu operaciju u Afganistanu (ISAF) upućuje se u 2010. godini do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

II.

Vlada Republike Hrvatske utvrdit će trajanje rotacije, broj i organizacijsku strukturu pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske iz točke I. ove Odluke za svaku rotaciju.

III.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske svakih šest mjeseci izvijestiti Hrvatski sabor o statusu mirovne operacije i radu pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF).

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

U točki I. utvrđuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o upućivanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnu operaciju u Afganistanu (ISAF). Ustavna osnova za donošenje ove Odluke je članak 7. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da je za prelazak Oružanih snaga preko granica Republike Hrvatske potrebna prethodna odluka Hrvatskog sabora. Odredba članka 6. stavka 2. podstavka 6. Zakona o obrani (Narodne novine, broj 33/02, 58/02 i 76/07) i članka 4. stavka 1. Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (Narodne novine, broj 33/02) stavlja u nadležnost Hrvatskoga sabora odlučivanje o izlasku ili djelovanju Oružanih snaga izvan granica Republike Hrvatske. U mirovnu operaciju u Afganistanu (ISAF) upućuje se u 2010. godini do 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

U točki II. ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske za utvrđivanje trajanja rotacije, broja i organizacijske strukture pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za svaku rotaciju. Rotacija u pravilu traje šest mjeseci, no Vladi Republike Hrvatske omogućuje se odrediti dulje ili kraće vrijeme, što će ovisiti o sigurnosnoj situaciji tijekom trajanja rotacije. Vlada Republike Hrvatske određivat će za svaku rotaciju strukturu i broj pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u skladu s ovom Odlukom.

U točki III. obvezuje se Vlada Republike Hrvatske svakih šest mjeseci izvijestiti Hrvatski sabor o statusu mirovne operacije i radu pripadnika Oružanih snaga u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF).

U točki IV. utvrđuje se dan stupanja na snagu Odluke Hrvatskoga sabora.